

[Godskesen.]

Plads, ønsker mit Parti Dommerfuldmægtigenes Privatpraksis afskaffet. Jeg skal imidlertid ikke nu komme ind paa det almindelige Spørgsmaal, men indskrænke mig til at gøre nogle Bemærkninger om det Ændringsforslag, som er stillet af mig og min Partifælle i Udvalget, Ændringsforslaget under Nr. 2, og forskellige Ting, der staaar i Forbindelse med dette.

Det vil ses, at Ændringsforslaget gaar ud paa at stryge Lovforslagets § 4, der paa lægger Dommerkontorerne som Retshjælp for Publikum at udføre en Række juridiske Forretninger. Det vil let ses, at denne Bestemmelse ikke staaar i nogen nødvendig Forbindelse med Lovforslagets Hovedindhold, og vi har jo ogsaa mange Gange haft til Behandling her i Rigsdagen Lovforslag om Afskaffelse af Dommerfuldmægtigenes Privatpraksis, der ikke indeholdt nogen Bestemmelse svarende til § 4. Bestemmelsen kom ind i Lovforslaget af 1924, men blev da udstemt i Folketinget, og i det Lovforslag, der forelaa for dette høje Ting i 1925, fandtes Bestemmelsen ikke.

Mit Parti har bestandig ment og mener fremdeles, at Lovforslagets § 4 er en i sin Grund urigtig Bestemmelse. Der er her Spørgsmaal om en Sammenblanding af administrative og judicielle Forretninger af den Art, som man netop gennem Retsreformen har villet undgaa. Bestemmelsens Gennemførelse vil derhos berede Dommeren meget betydelige Vanskeligheder. Er det vanskeligt for Dommeren under den nuværende Ordning at træffe Afgørelse med Hensyn til Handlinger, der er foretaget af hans Fuldmægtig i dennes Privategenskab, vil det uden Tvivl være endnu vanskeligere for ham at træffe sikre og uhildede Afgørelser med Hensyn til Handlinger, der er foretaget af ham selv eller paa hans Ansvar. Endelig er Forholdet det, at de forskellige Ting, der omtales i Lovforslagets § 4, er Ting, der naturligt hører under Sagføreres Virkekreds. Der findes nu overalt i Landet veluddannede, dygtige Sagførere, som vil være i Stand til at udføre disse Forretninger fuldkommen forsvarligt, og der kan ikke være Tvivl om, at Konkurrencen mellem Sagførerne ogsaa vil medføre, at Forretningerne kan faas udført for en rimelig Pris. Hvis det imidlertid var Meningen at berede Befolkningen en særlig Lettelse i Forholdet til Sagførerne, maatte vel det Spørgsmaal rejse sig, hvorfor det alene var Provisboerne, som skulde have denne Lettelse, hvorfor ikke den københavnske Befolkning skulde have tilsvarende Fordele. Jeg bemærker, at det jo ikke drejer

sig om en særlig Retshjælp for Ubemidlede. Hvis dette var Tilfældet, vilde der komme særlige Synspunkter frem. Det, der her er Tale om, er jo kun en Hjælp for Befolkningen ganske i Almindelighed. Man har fremhævet til Forsvar for Bestemmelsen, at man gennem Dommerkontorets Udførelse af de Forretninger, hvorom der her er Tale, skulde indvinde Penge til Statskassen, hvormed man kunde imødegaa de forhøjede Udgifter, som vil flyde af Fuldmægtigenes Statsansættelse. Jeg tror imidlertid, at dette vil vise sig at blive noget af en Skuffelse; Fordelen vil vistnok i Praksis svinde ind til lidet eller intet. Naar de paagældende Forretninger skal udføres af Personalet i Kontortiden, vil man sikkert ingenlunde kunne opnaa den Nedsættelse af Fuldmægtigenes Antal, som man har regnet med, og jeg skulde tro, at Udgifterne vil blive meget nær de samme.

Jeg har her ganske kortelig nævnt de Grunde, som kan anføres mod § 4, og jeg skal ikke nærmere uddybe Spørgsmaalet, navnlig da vi jo nu er naaet til det Punkt i Rigsdagssamlingen, hvor det ikke længere gælder om at faa Tiden udfyldt, men hvor der tværtimod i høj Grad er Grund til at økonomisere med Tiden. Jeg skal indskrænke mig til at henvise dels til mine egne tidligere Udtalelser, dels til de udførlige Erklæringer, der er fremkommet fra Retsplejeudvalget og fra Dommerforeningens Bestyrelse, Erklæringer, som ganske giver de af mig forfægtede Standpunkter Medhold. Jeg kunde ogsaa henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa en lille Afhandling af Dommer John Knox, der findes i sidste Nummer af Ugeskrift for Retsvæsen, og som forekommer mig at være overordentlig instruktiv med Hensyn til dette Spørgsmaals Belysning.

Jeg mener altsaa, at Lovforslagets § 4 overhovedet er urigtig, man er kommet ind i en forkert Gade. Men selv om man vilde tage den Tanke til Udgangspunkt, som ligger bag ved Lovforslagets § 4, tror jeg ikke, at Udførelsen er heldig. Jeg tror, man er kommet langt ud med Hensyn til Bestemmelserne i § 4 Nr. 1 og Nr. 2, men især tror jeg, man er kommet langt — og for langt — ud ved Bestemmelsen i § 4 Nr. 3, der giver Justitsministeren en ikke fast begrænset Adgang til at føje flere Forretninger til. Men er Udførelsen af Tanken i Lovforslagets § 4 betænkelig, saa forekommer det mig, at Betænkelighederne maa stige i allerhøjeste Grad ved den Udvidelse, som tilsigtes med det Ændringsforslag, Udvalgets Flertal har stillet til § 4, og hvorved